

3.Moodul

Mändjalas 26.-27.04.2011

Maret Õunpuu

Toitlustamise ja teeninduse kutseõpetajate koolituse

„KUTSEÕPETAJA ROLLID JA VAJAMINEVAD PÄDEVUSED TOITLUSTUSE JA TEENINDUSE ÕPPEKAVADE RAKENDAMISEKS”

Programm „Kutsehariduse sisuline arendamine 2008-2013“
1.1.0501.08-0003

2010-2011

3.Moodul

Kutseõpetaja õppekavaprotsessis osalejana

Rühmatöös õppimine☺

Kuidas hinnatakse?

- Kujundav hindamine
- Kokkuvõttev e koondhindamine toimub **igas moodulis**

Millest analüüs koosneb?

Hea analüüs on selline, mis

- nimetab õnnestumised ja puudujäägid
- toob näiteid kohtadest, kus puudujäägid esinesid
- selgitab puudujääkide põhjuseid
- näitab ära, kuidas paremini teha

Analüüsi tekstis **on oluline** rääkida analüüsitava objektist, **mitte anda hinnanguid neile, kes selle on koostanud.**

Samuti on hea vältida liigselt emotsionaalset stiili

Analüüsi koostamine – kujundav hindamine

- Koostada lühike kirjalik analüüs aktiivõppemeetodi rakendamise kohta
- Toetuge analüüsi koostamise tingimustele ja pidage silmas kodutöö kirjeldust.

Kodune ülesanne

Vali oma töös kasutatava õppeülesande eesmärgi-
kohased aktiivõppemeetodid.

- ☞ Planeeri neid kasutades õppeülesanne.
- ☞ Sõnasta õppeülesande rakendamiseks õppija juhised.
- ☞ Rakenda õppeülesannet vähemalt ühes õpperühmas.
- ☞ Hangi õppijatelt tagasiside meetodi toimimise kohta.

Koosta kirjalik raport. Raportis too välja, mida õppisid ja milliseid teisi aktiivõppemeetodeid veel on võimalik antud ülesande puhul rakendada.

Õpiülesande eesmärk –miks seda ülesannet selles moodulis vaja on?

- Mida annab selle ülesande lahendamine moodul kui terviku õpiväljundite saavutamisele?
- Kuidas hinnata selle ülesande lahendamisega demonstreeritavaid õpitulemusi?

9

Klienditeeninduse integreerimine õppekavas

- Etteantud menüü
- Külaliste arv teada
- Eine ajaline pikkus
- Söögisaal teada
- Kasutatavad lauanõud – vaata restoranis ringi juba lõunasöögi ajal
- Joonista eelkatteskeem õhtusöögi pakkumiseks

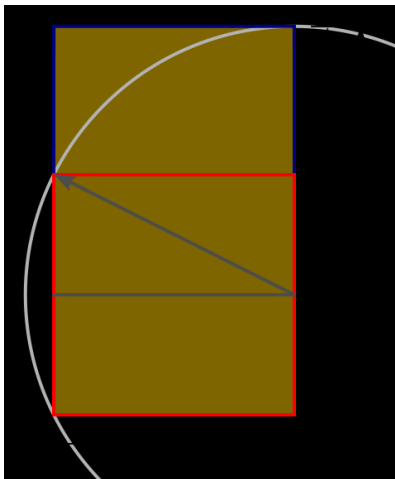
Mis on põhimõtted toidu
serveerimisel taldrikule

Tänane õhtusöögi menüü

1. Grillitud juust apelsini-sibulasalatiga
2. Grillitud lõhefilee mündiga marineeritud kurgi, kartulirosettide, virsiku-jääsalati ja *béarnaise* kastmega
3. Šokolaadikook kastmega
4. Jäävesi
5. Valge vein

Väike käeline “tootearenduse” eeltöö

- Joonista eelkatte skeem tänase õhtusöögi serveerimiseks
- Kasuta roosat paberit

- **Kuldloige** (ka **jumalik proportsioon**) tähendab [lõigu](#) sellist jaotamist kaheks osaks, et suurem osa oleks kogu lõigu ja selle väiksema osa [keskmine võrdeline](#)

Välimus

Värvused

Kõik on söödav

Taldrikuääred puhtad

Trendide arvestamine

Kokk arvestab ka kuidas toit kliendile lauale jõuab

Tervik peab tekkima

Mitte elada täna 25 aastat tagasi ajas

HINDAJAD

1. Maire Linsi
2. Malle Peterson

LIIS – toiduvalmistajad

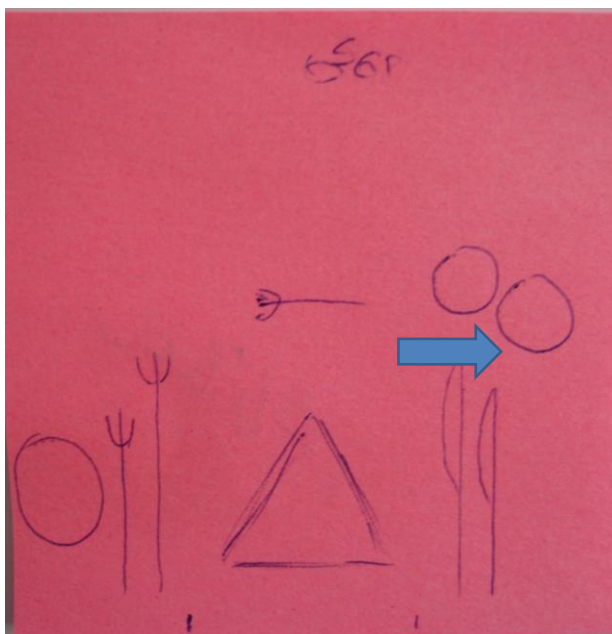
1. Aili Tervonen
2. Anne Mäe
3. Anu Parkonen
4. Erika Raal Kikas
5. Imbi Põrk
6. Kaiti Pirs
7. Svetlana Aleksejeva
8. Taisi Kasela
9. Tõnu Kurikjan
10. Viktooria Felert

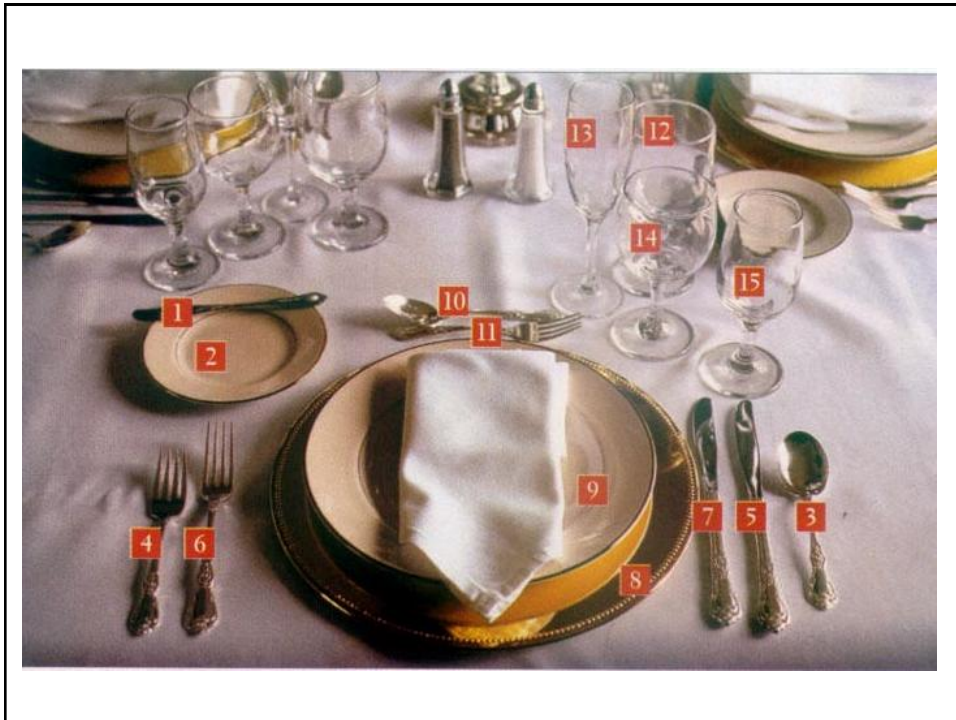
3. Heli Kruusamägi

4. Klaire Vaher

MARET - teenindajad

1. Aime Vessin
2. Airi Püss
3. Anu Eenpuu
4. Inge Rego
5. Katrin Rand
6. Kristi Tüvi
7. Maire Vesingi
8. Tiina Kärner
9. Tiina Tambet
10. Katrin Muru

**Enne klientide saabumist on juba tehtud
oi kui palju töid ja tegevusi .....**

KLIENDID ON SAABUNUD

teenindaja tööd

- klientide vastuvõtmine
- jookide serveerimine
- toitude serveerimine
- jälgida seltskonda – soovide rahuldamine
- tagasiside hankimine ja edastamine

Tegijad

1. Aime Vessin -vesi
2. Airi Püss - vesi
3. Anu Eenpuu - vesi
4. Inge Rego - vesi
5. Katrin Rand -vesi
6. Kristi Tüvi - vein
7. Maire Vesingi - vein
8. Tiina Tambet - vein
9. Tiina Kärner - vein
10. Katrin Muru -vein

Mida?

- Menüüga tutvumine ja ettevalmistused pakutava selgitamiseks kliendile
- Laudade katmine sobiliku eelkattega
- Vee valamine soovijatele
- Veinide avamine + valamine
- Eelroa serveerimine 😊
- Eelroa nõude koristamine
- Pearoa serveerib hotellirahvas ja koristab nõud
- 😊Söömine 😊
- Desserti serveerimine + Söömine 😊
- Ülejäänud teenindustegevused teevad hotelli - teenindajad

Teeninduse planeerimine vastavalt menüüle

	Ülesanded	Kes teeb
1.	Laudade katmine sobiliku eelkattega	
2.	Salvrätid	Inge+ Airi
3.	Vee valamine soovijatele -	½ vesi +1/2 vein
4.	Veinide avamine + valamine	Tiina T
5.	Eelroa serveerimine	kõik
6.	Eelroa nõude koristamine	Kõik
7.	Desserdi serveerimine	kõik
8.	Söögiriistad – noad-kahvlid ja lusikad	Maire+Anu
9.	Klaasid – poleerida/vajadusel	Kristi+Katrín
10.	Leivataldrikud+ leivakorvid valmis+ma	Aime

VÄLJUNDIPÕHINE HINDAMINE

Eesmärgid

Koolituses osalejad

- teavad väljundipõhise hindamise põhimõtteid
- sõnastavad moodulite õpiväljundeid ja seostavad neid õppemeetoditega
- kavandavad koostööna õpiväljunditest tuleneva mooduli hindamise ja koostavad selle põhjal mooduli hindamisprogrammi

Õpiväljundid kvalifikatsiooniraamistikus

- *Learning outcomes are statements of what a learner is expected to know, understand and/or be able to do at the end of a period of learning*
- Õpiväljundid on kirjeldus sellest, mida õppija peaks teadma, mõistma ja/või oskama teha õppimisperiod lõpus

“Using Learning outcomes”

Bologna seminar 1-2.07.2004

Hindamine kui abivahend tee sillutamiseks elukestval õppimisel

Hindamine on tagasiside andmine ja
mõjutusvahend millegi muutmiseks, millegi
veel juurde õppimiseks

Edasiside on selline tagasiside, mis aitab
edasi

Kuidas õppida

on olulisem kui

mida õppida

/mida õpitakse, on nagunii pidevas muutumises/

26

Õpiväljundid

Kirjeldatakse õppimise tulemusel
saavutatavaid

- teadmisi ja mõistmist
- oskusi ja vilumust
- hoiakuid

Tulemusi saab demonstreerida ja hinnata

Õpiväljundite kolm osa

- Mida õppija teeb õpitu demonstreerimiseks
- Demonstreerimise kontekst (juhendamine, lisainfo hulk, kiirus jne)
- **Kui hästi peab õppija tulemust demonstreerima**

Nt. Mooduli edukal läbimisel valmistab õppija koostöös kaasõpilasega **nõuetele vastava** kahekäigulise eine, kasutades etteantud tööjuhendit

Õpiväljundid

- On reaalsed
- On süsteemsed
- Sõnastus on konkreetne
- Neid saab täpselt mõõta
- Neid on võimalik hinnata
- Koostamisel on arvestatud õpitulemuste proportsioone moodulis/teemades

Peamised ohud õpiväljundite sõnastamisel

- liiga üldine/vähe
- liiga detailne/ neid on palju / 4-6 soovituslik
- kirjeldab põhiliselt protsessi, mitte tulemust
- liiga madalad õppematerjalide omandamise tasandid
- pole rakenduslikku poolt
- liiga palju verbe ühes õpiväljundis
- liiga ähmane//... on suuteline ... / on võimeline

Õpiväljundite sõnastamisel

- eristada mooduli seisukohalt **kõige olulisem**
- sõnastada see **õppijakeskselt** (mitte ainult "mida", vaid ka "kuidas")
- siduda õppekava üldosas toodud võtmekompetentsidega, valdkonnakompetentsidega ja läbivate teemadega
- mõelda, kuidas hinnata (hindamiskriteeriumid)
- mõelda, kuidas saab õpetada
- Vajadusel - kaaluda, mille välja jätmine ei ole oluline õpitulemuste saavutamise seisukohalt, kui vähendada õppesisu mahtu

Õpiväljundid ja õppemeetodid

- Väljundipõhises õppes **peaksid õpiväljundid, õppe- ja hindamismeetodid** moodustama kooskõlalise terviku

34

- Õppijad on motiveeritumad, kui nad saavad aru, et see mis koolis toimub, on eesmärgipärane
- **Õppimine on õppijate** jaoks õige!
- Õppijad loovad seoseid varemõpitu ja uue vahel
- Saavad õppeprotsessis aktiivselt oma õppimist edendada – kujundav hindamine
- **Oluline eesmärk on, et õppijad seostaksid senisest paremini õpitut oma eluga ja tööeluga.**

35

Artikkel kujundavast hindamisest

- <http://www.meiema.ee/index.php?content=artiklid&sub=2&artid=41662>

Õpiväljundite, õpimeetodite ja hindamiseetodite sidususe analüüs

Õppija juhised:

- Moodustage 5-liikmeline tööühm
- Valige antud moodulist välja 2-3 teie arust olulisemat õpiväljundit. Eristage õpiväljundite verbid/tegusõnad.
- Vajadusel sõnastage verbid täpsemalt, õppijakeskselt, kasutades erinevaid õppematerjalide omandamise võimalikke tasandeid/ Bloom, SOLO
- Milliste õppemeetoditega on neid võimalik õppida?
- Milliseid hindamiseetodeid kasutaksite antud õpiväljundite saavutatuse hindamiseks
- Tutvustage oma töö tulemusi teistele tööühmadele.

Näide

Õpiväljundi verbid	Õppemeetodid	Hindamis- meetodid
Kirjeldab jõuülekande skeeme ja klassifitseerib ratta valemeid	Loeng Täiendav lugemismaterjal Õpimapi koostamine	Õpimapi analüüs Valikvastus- tega test Idee-kaart

- **TEADMINE** - faktide leidmine, meeldetuletamine (tunne ära, tuleta meelde, määratle, märgista, uuri, näita...)
- **MÕISTMINE** - arusaamine (tõlgi, seleta, kirjelda, sõnasta ümber)
- **RAKENDAMINE** - kasutamine teises/uues situatsioonis (kasuta, lahenda, eksperimenteeri, prognoosi)
- **ANALÜÜS** ja **SÜNTEES** - seoste näitamine: terviku lahutamine - osade kokkupanek tervikuks koostisosadeks (ühenda, seosta, erista, klassifitseeri, korralda, grupeeri, võrdle, järjestaja, korrasta, liigita)
  - (konstrueeri, kombineeri, formuleeri, komponeeri, esita hüpotees)
- **HINDAMINE** - otsuste tegemine (väärtusta, järelda, kritiseeri, reasta, otsusta)
- **LOOMINE**
  - Bloomi (täpsustatud) taksonoomia, õppematerjalide omandamise võimalikud tasandid

SOLO (Structure of the Observed Learning outcomes)
(Biggs, Tang: 2009) õpieesmärkide / **õppematerjalide omandamise**
võimalikud tasandid

SOLO taksonoomia tasand	Verbid käitumise kirjeldamiseks ja hindamiseks
1. Korrastamatus (<i>prestructural</i>)	-
2. Üheplaanilisus (<i>unistructural</i>)	Jätab meelde, tunneb ära, identifitseerib, loeb kokku, joonistab, leiab, pealkirjastab, leiab sobivad paarid, nimetab, tsiteerib, tuletab meelde, kordab järele, ütleb / sõnastab, kirjutab, aimab järele
3. Mitmetahulisus (<i>multistructural</i>)	Klassifitseerib, kirjeldab, loetleb, teeb kokkuvõtte, arutleb, illustreerib, valib välja, jutustab, arvutab, järjestab, koostab kava, lahutab ühed elemendid teistest jne

40

SOLO taksonoomia

4. Seostatus (<i>relational</i>)	Rakendab, lõimib, analüüsib, selgitab, prognoosib, järeldeb, teeb üksikasjalise kokkuvõtte, kirjutab arvustuse, argumenteerib, tõendab, kohaldab, teeb plaani v kava, iseloomustab, võrdleb, vastandab, eristab, organiseerib, väitleb, põhjendab seisukohti, konstrueerib, annab hinnangu ja teeb ümber, uurib, tõlgib, sõnastab ümber, lahendab probleemi jne
5. Üldistatus (<i>extended abstract</i>)	Loob teooriat, püstitab hüpoteesi, üldistab, reflekteerib, töötab välja, loob, koostab, leiutab, algatab, tõestab aluspõhimõtteid kasutades, esitab originaalse tõenduskaigu, lahendab aluspõhimõtteid kasutades jne

41

Koolituse 3. mooduli õppeprotsessi ja selle tulemuste hindamine

Kodutöö - Horisontaalse sidususe analüüs mitmeteemalise mooduli põhjal – hindamise kavandamine

Hindamisprogrammi põhi [Hindamisprogrammi põhi 2010.doc](#)

- Mooduli pealkiri
- Mooduli maht
- Õpetajad
- Õpiväljundid
- Hindamine
  - hindamiskriteeriumid (lävendi ja / või hindekriteeriumid)
  - hindamismeetodid
  - hindamisülesandeid koos õppija juhistega
  - mooduli hinde kujunemine
  - hindamise korraldus (kes, tähtajad, kus, hindamise aega, hindamise teostamiseks kuluvat õppeaega)

Töö mooduli hindamisprogrammiga

- Koostage hindamisprogramm oma kooli koka õppekava moodulile.
- Vormistamiseks kasutage kaasasolevat failil.
- Vaadake üle mooduli õpiväljundid. Vajadusel koondage, korrastage sõnastusi ja koostage uued /max 6 tk.
- Kavandage hindamine.
  - koostage hindamiskriteeriumid, alustades lävendikriteeriumitest.
  - Kui on tegemist eristava hindamisega, siis koostage ka selle mooduli õpiväljundite kohta hindekriteeriumid.
  - Valige sobilikud hindamismeetodid
- Kirjeldage, kuidas kujuneb mooduli kokkuvõttev/koondhinne.
- **Oma tööle hinnangu andmiseks** - vaadake, kas kõik baastasemele vajalik kajastub õpiväljundites ja hindamises. Kas hindamiskriteeriume üldistades saab uuesti kokku õpiväljundid.
- Vormistage oma töö ja edastage enne koolitust.

kodutööna ja rühmatööna koostatud

Kaks tööd:

1.Mooduli sidususe analüüs -

2. Hindamisprogrammid

maretop59@hotmail.com

19.Septembriks 2011

Kolmas töö:

Projekti planeerimine ja ettevalmistused teostuseks

- Õpitöö tagasiside ja arutelu – kodutööna ja rühmatööna koostatud hindamisprogrammide analüüs; tagasiside mooduli sidususe analüüsile
- Projektitöö teostus – praktiline, enesehindamine
- Hariduslike erivajadustega õpilaste käitumismudelid
- Õpetaja enesehindajana ja enesehindamisoskuste arendajana ning tagasiside andjana
- Moodulõppekava kui pidevalt arenev organism
- Tagasiside koolitusele

4.Moodul

Kutseõpetaja õppeprotsessi hindajana ja moodulõppekava arendajana

- **Enesehinnang**
- **Mooduli hindamise kavandamine**

- Uuriv kokk – kulinonogist
- Mis haridus peaks olema peakokal?
- Kuidas meil võiks kujuneda koka karjäär?